

Työ ja perhe – näin tekniikan alan asiantuntijat kehittäisivät työelämää

Näin tutkittiin

Loka–marraskuu 2018

Kysely toteutettiin verkkokyselynä osana Tekniikan akateemiset TEKin työmarkkinatutkimusta.

Vastaajat työskentelevät asiantuntija- ja esimiestehtävissä.

30–39-vuotiaat

oli suurin vastaajaryhmä. Heitä kyselyyn vastasi 2 910.

5 855

alle 50-vuotiasta vastaajaa.

75 %

vastaajista oli miehiä.

25 %

vastaajista oli naisia.

Keskeiset tulokset

- Vanhemmuuteen ja erityisesti isyyteen liittyvät edelleen piileviä asenteita korkeakoulutettujen työpaikoilla. Työpaikkojen kulttuurissa eli asenteissa ja käytännöissä on paljon petrattavaa.
- 30–39-vuotiaista naisista 28 prosenttia ja miehistä 14 prosenttia kokee, että perhevapaan pitäminen vaikuttaa haitallisesti työuran kehitykseen.
- Tekniikan alalla alle 40-vuotiailla naisilla määräaikaiset työsuhteet ovat kaksi kertaa yleisimpiä kuin miehillä. Lisäksi naisilla on vähemmän lapsia kuin miehillä.
- Vastaajien mielestä parhaiten työn ja perhe-elämän yhteensovittamista helpottavat erityisesti joustavat työaikajärjestelyt, etätyömahdollisuus ja perhevastuun jakaminen puolisoitten kesken. Silti vain puolet alle 50-vuotiaista kokee, että työnantaja suhtautuu positiivisesti esimerkiksi lyhennettyyn työaikaan.
- Vastaajien mielestä perhevapaat eivät jakaudu nyt tarpeeksi tasaisesti. 70 prosenttia naisista ja 55 prosenttia miehistä on sitä mieltä, että vapaat tulisi jakaa tasaisemmin vanhempien kesken.

Ratkaisuehdotukset

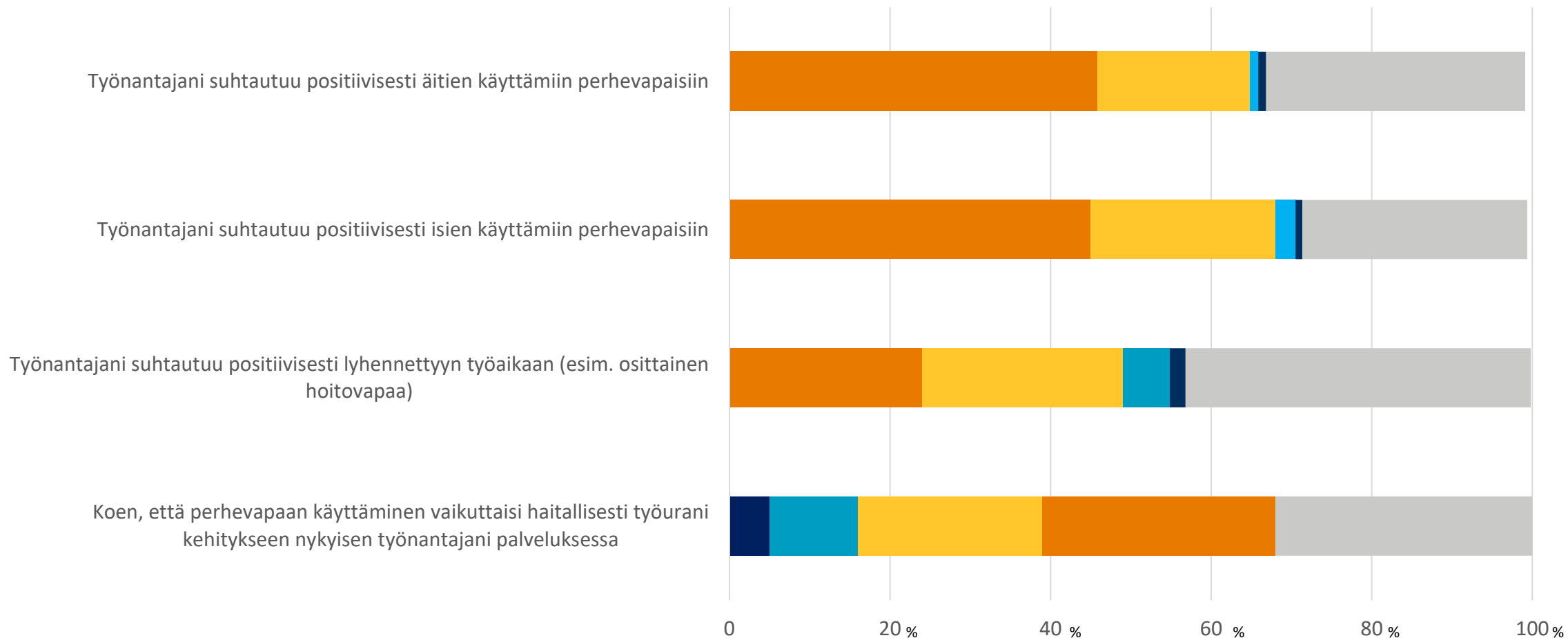
- Kaikki yhteiskunnasta johtuvat ja työelämässä olevat esteet – myös piilevät – perheen perustamiselle ja lasten hankkimiselle pitää poistaa.
- Keskeistä on, että työpaikoilla mietittäisiin yhdessä, miten siellä voitaisiin edistää työn ja muun elämän yhteensovittamista. TEK on ollut aloittamassa ja toteuttamassa Isähaaste-kampanjaa, joka kannustaa työnantajia kehittämään työelämää perhe- ja isäystävällisemmäksi.
- Perhevastuun tulisi jakautua entistä tasaisemmin vanhempien kesken, mikä parantaisi naisten työmarkkina-asemaa. Noin 90 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että isien pitäisi käyttää enemmän perhevapaita. Nyt vain noin puolet isistä pitää enemmän kuin kolme viikkoa yhteensä yhdeksän viikon isyysvapaasta.
- Vastaajista neljä viidestä on sitä mieltä, että perhevapaa järjestelmä muokata entistä joustavammaksi, jotta perhevapaita voitaisiin käyttää myös lasten ollessa vanhempia.

Työpaikkojen asenteet ja käytännöt

A photograph of a woman with dark hair tied back, wearing a striped shirt, holding a baby. The baby is wearing a light-colored outfit and a headband with a bow. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The text "Työpaikkojen asenteet ja käytännöt" is centered over the image in white.

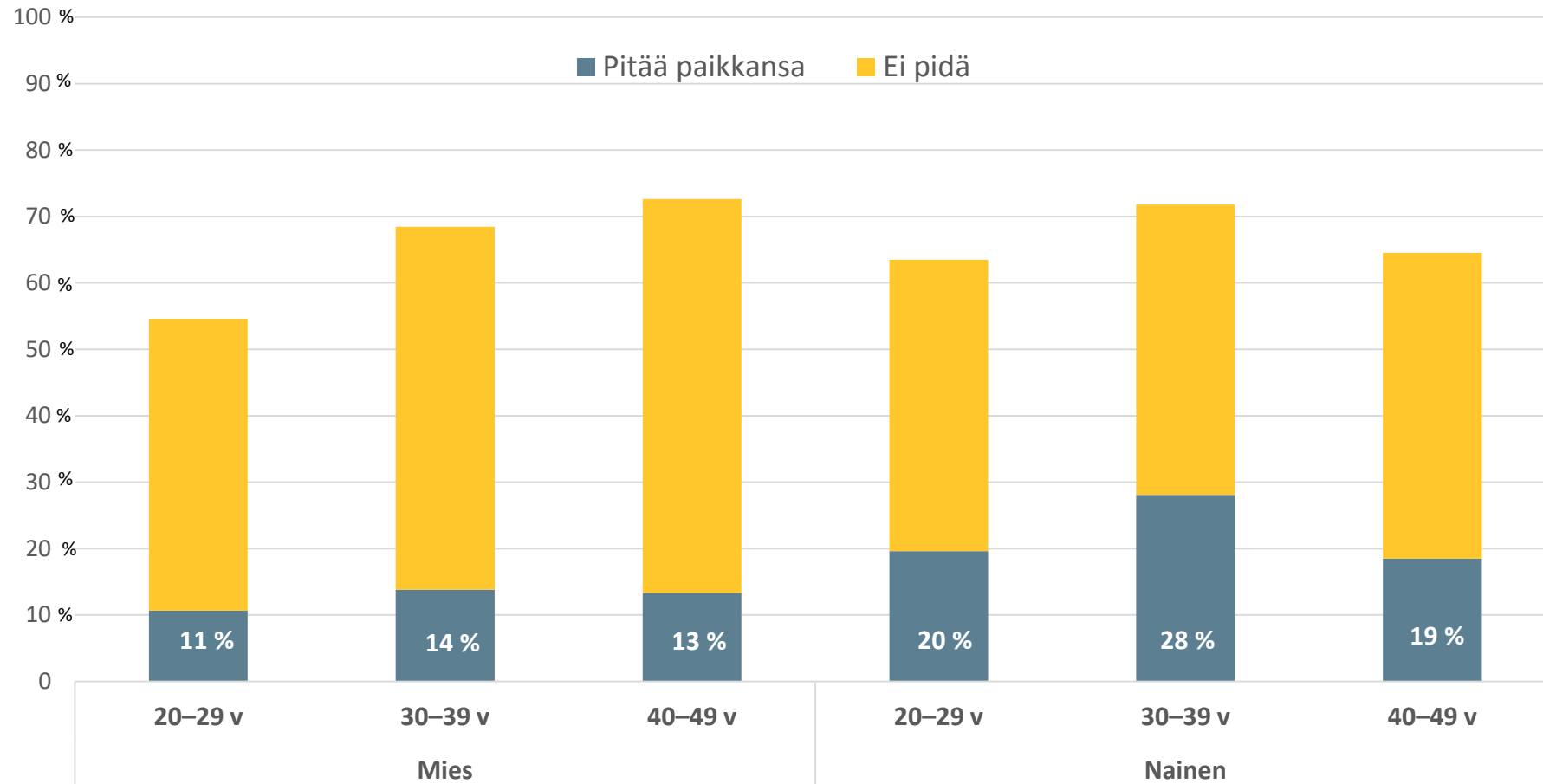
Työnantajan suhtautuminen perhevapaisiin

■ Pitää täysin paikkaansa ■ Pitää jokseenkin paikkaansa ■ Ei pidä juurikaan paikkaansa ■ Ei pidä lainkaan paikkaansa ■ En osaa sanoa

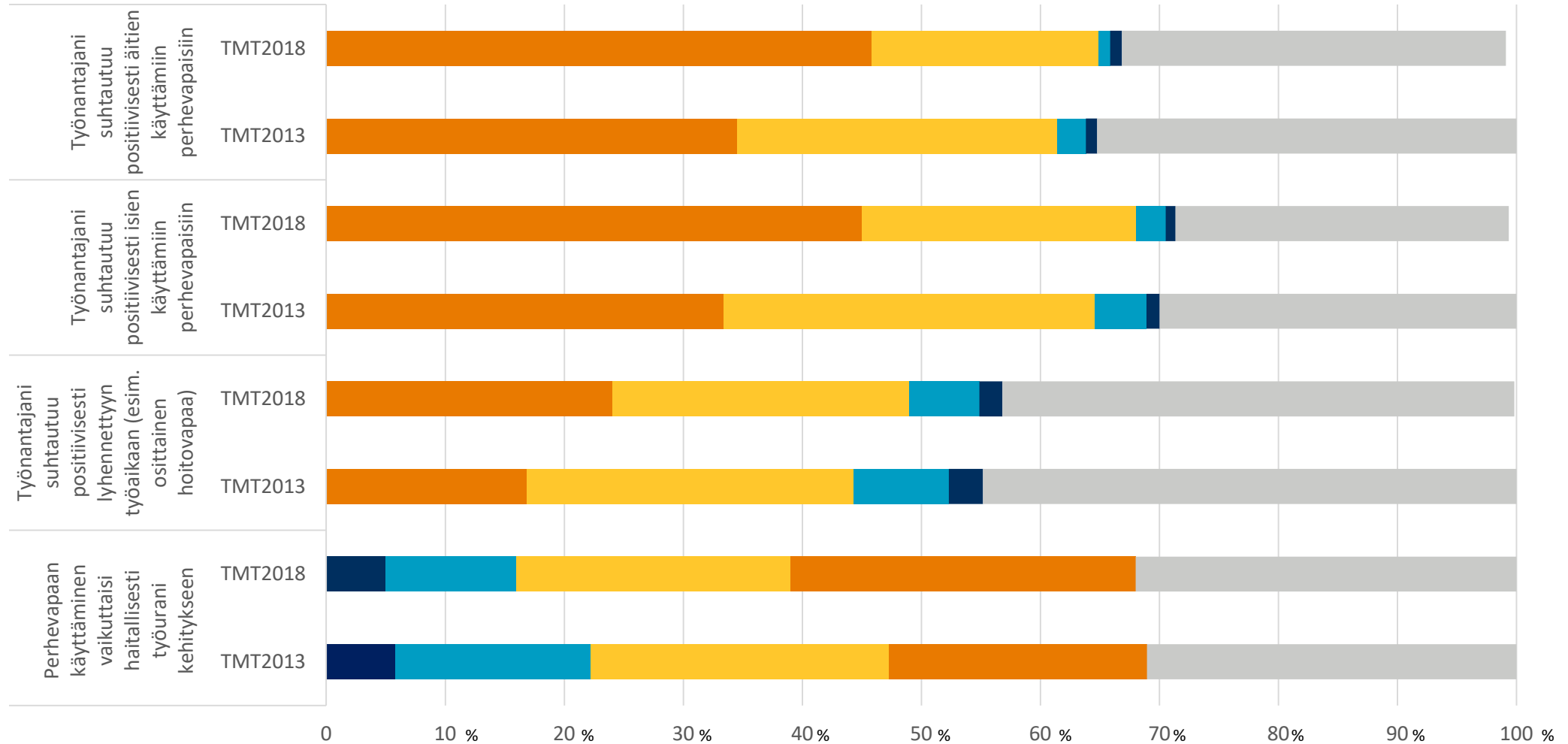
Kehitettävää on paljon

Koen, että perhevapaan käyttäminen vaikuttaisi haitallisesti työurani kehitykseen nykyisen työnantajani palveluksessa

Vertailussa 2018 ja 2013 – suunta oikea, mutta liian hidas

■ Pitää täysin paikkaansa
 ■ Pitää jokseenkin paikkaansa
 ■ Ei pidä juurikaan paikkaansa
 ■ Ei pidä lainkaan paikkaansa
 ■ En osaa sanoa

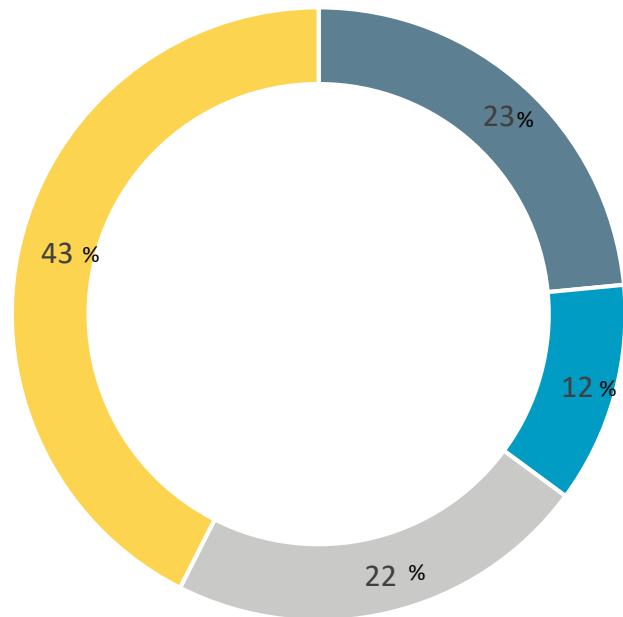

A photograph of a family of four lying on a bed, smiling and holding hands. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The text "Perhevapaiden pitäminen" is centered over the image in white.

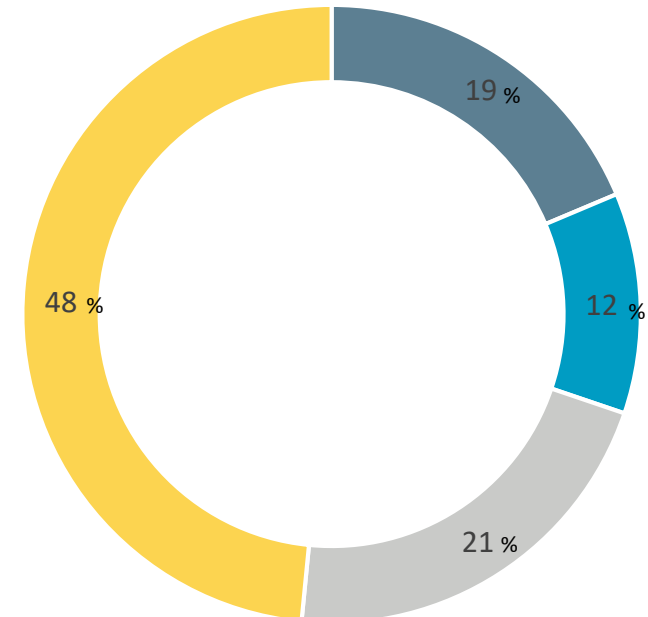
Perhevapaiden pitäminen

Nuorimman lapsen ikä

Mies (n=4391)

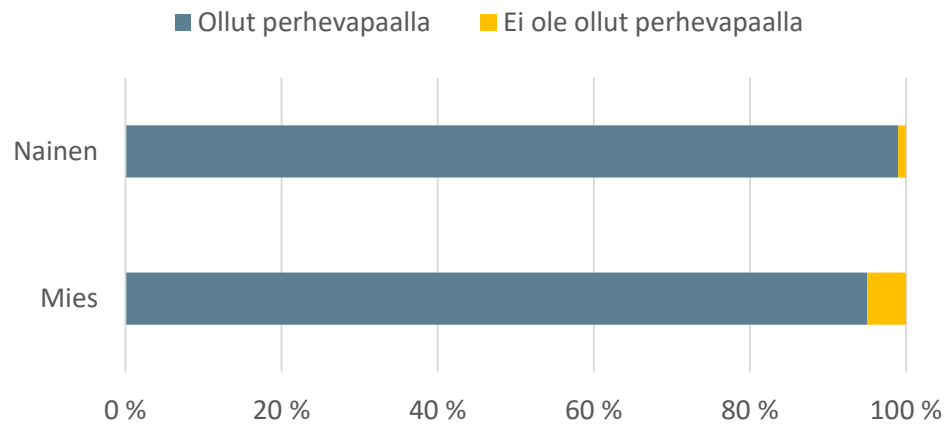
Nainen (n=1464)

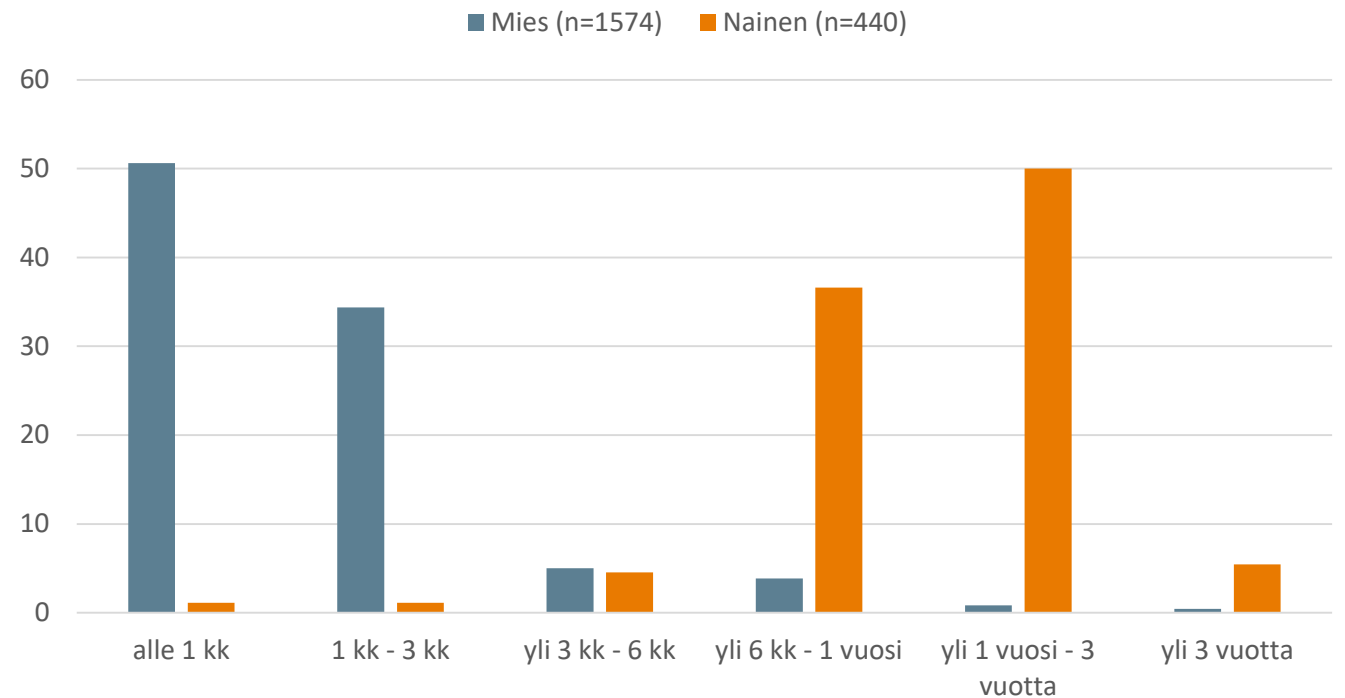
- 0 - 3-vuotias
- 4 - 6-vuotias
- 7 vuotta tai enemmän
- minulla ei ole lapsia

Perhevapaiden käyttö (nuorin lapsi alle 7 v)

Onko ollut perhevapaalla?

Mikä oli viimeisimmän perhevapaasi kesto?

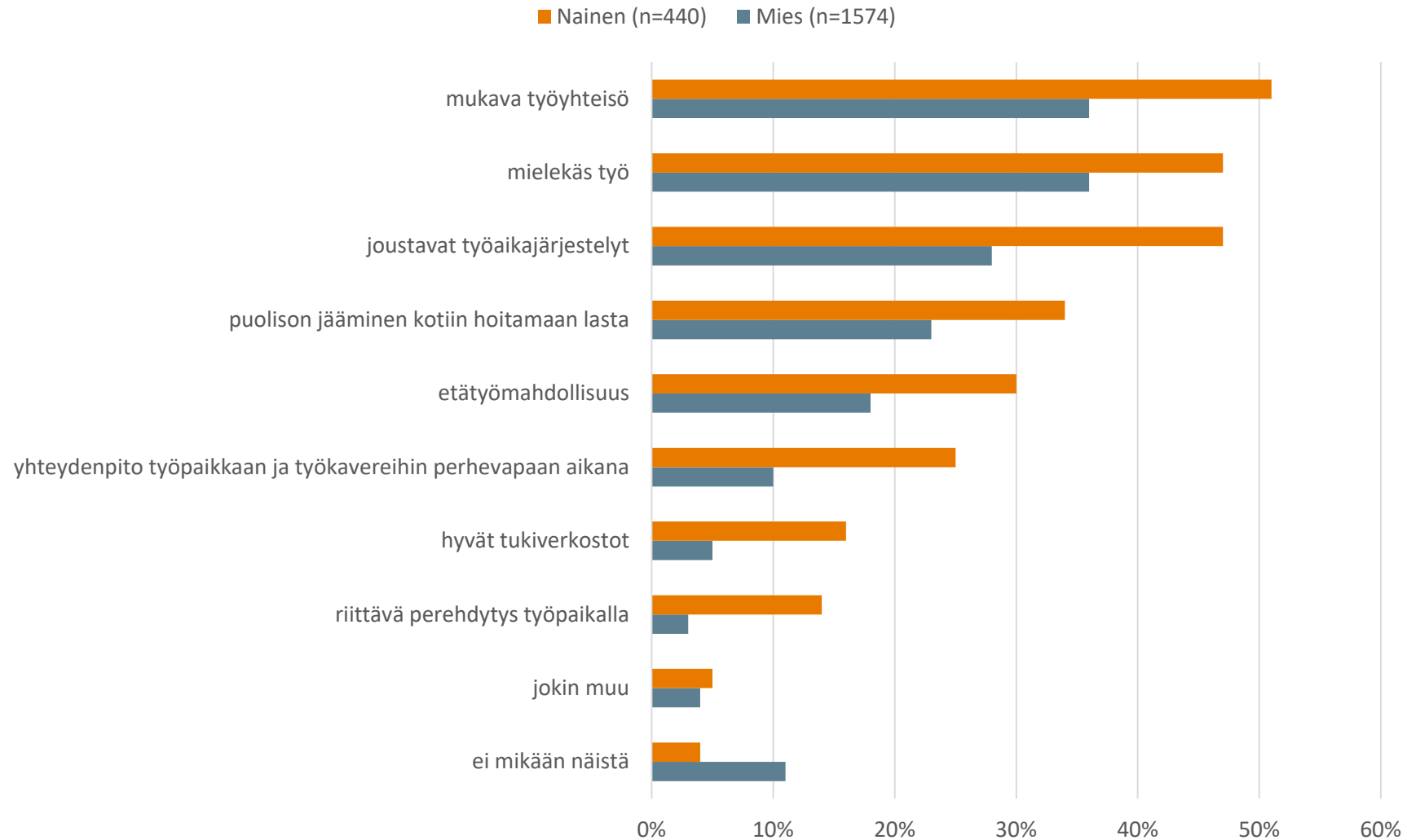

A man and a child are sitting at a desk in a home office. The man is leaning forward, resting his head on his hand, looking at a laptop. The child is sitting next to him, looking at a document. The scene is overlaid with a blue tint. The text is centered over the image.

Työn ja perhe-elämän
yhteensovittamista helpottavat joustot

Työhön paluu – mitkä tekijät auttoivat?

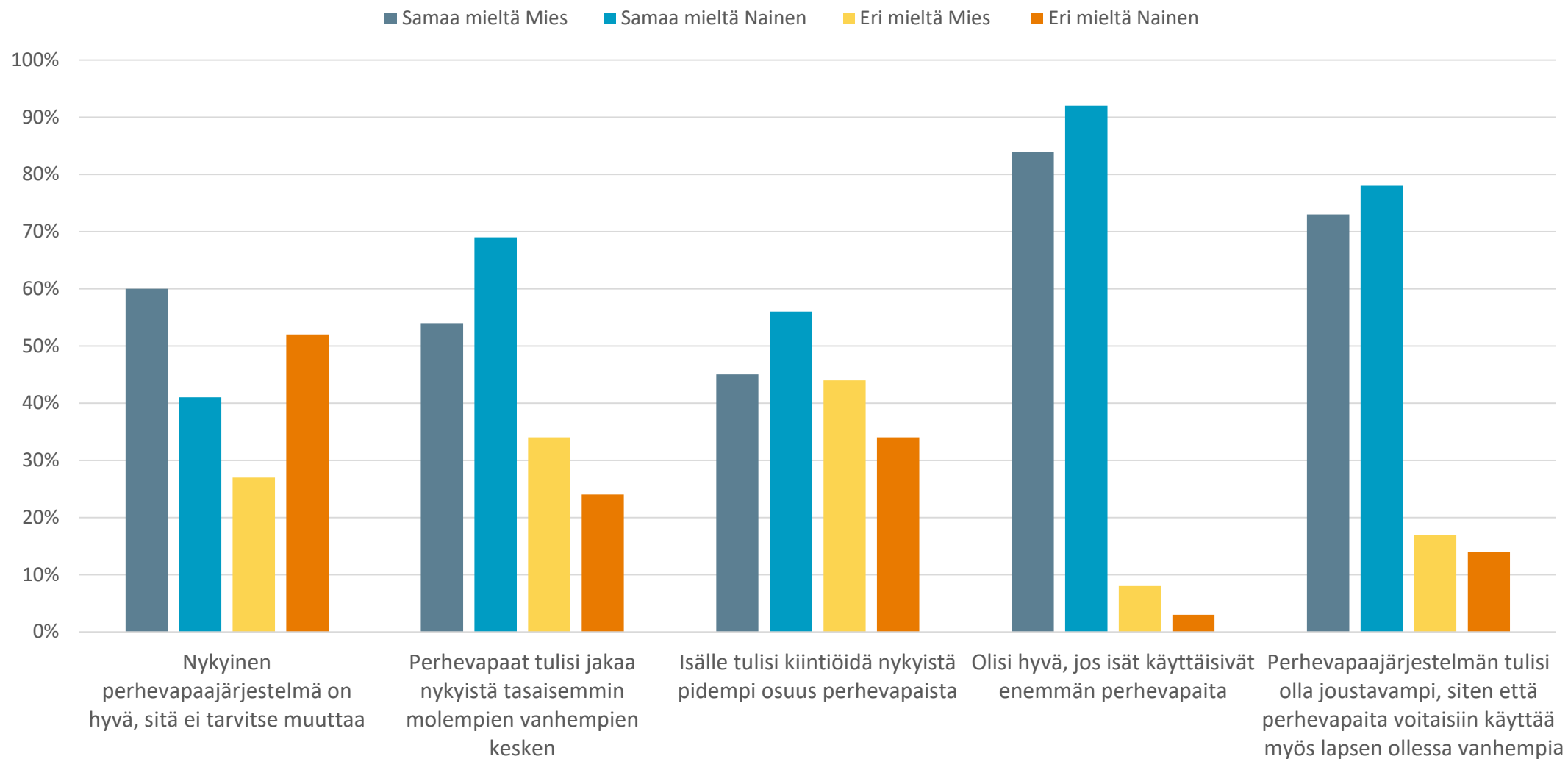
Mitkä tekijät seuraavista auttoivat työhönpaluuonnistumisessa?

Näin perhevapaita tulisi kehittää

Mitä mieltä jäsenet ovat perhevapaista?

A photograph of a man in a purple t-shirt and blue jeans vacuuming a wooden floor in a kitchen. A young child in a white shirt and blue polka-dot pants is sitting on a white ball, holding the vacuum's hose. Another child in a grey shirt and blue pants is standing nearby, also holding the hose. The background shows a white kitchen cabinet with a fruit basket on top and a window with curtains. The entire image has a blue tint.

Poimintoja avoimista vastauksista

Työnantaja oletti minulta samaa tulosta kuin täysipäiväiseltä, vaikka olin osa-aikaisella perhevapaalla. Sain jopa kuulla kysymyksen "miksi vaimosi ei hoida lapsiasi"? Uskoisin, että juuri tällaiset asenteet estävät isiä käyttämästä perhevapaita nykyistä enemmän.

Mies alle 50 vuotta

Konsernitason puheet perheystävällisesti työpaikasta tuntuvat olevan ristiriidassa osan johtajien mielipiteiden kanssa.

Mies alle 50 vuotta

Perhevapaan jälkeen minulta otettiin pois merkittävää vastuuta. Lisäksi annettiin ymmärtää, että olin pyytänyt perhevapaani "väärään aikaan". Siirryin käytännössä aiempaa vähemmän vaativiin tehtäviin samalla työnantajalla. Käytännössä perhevapaasta rankaistiin.

Mies alle 50 vuotta

Perhevapaajärjestelmä pitäisi uudistaa kannustavaksi, dynaamiseksi sekä työ- ja yritystoiminnan epätyypillisiin aikoihin mahdollistavaksi.

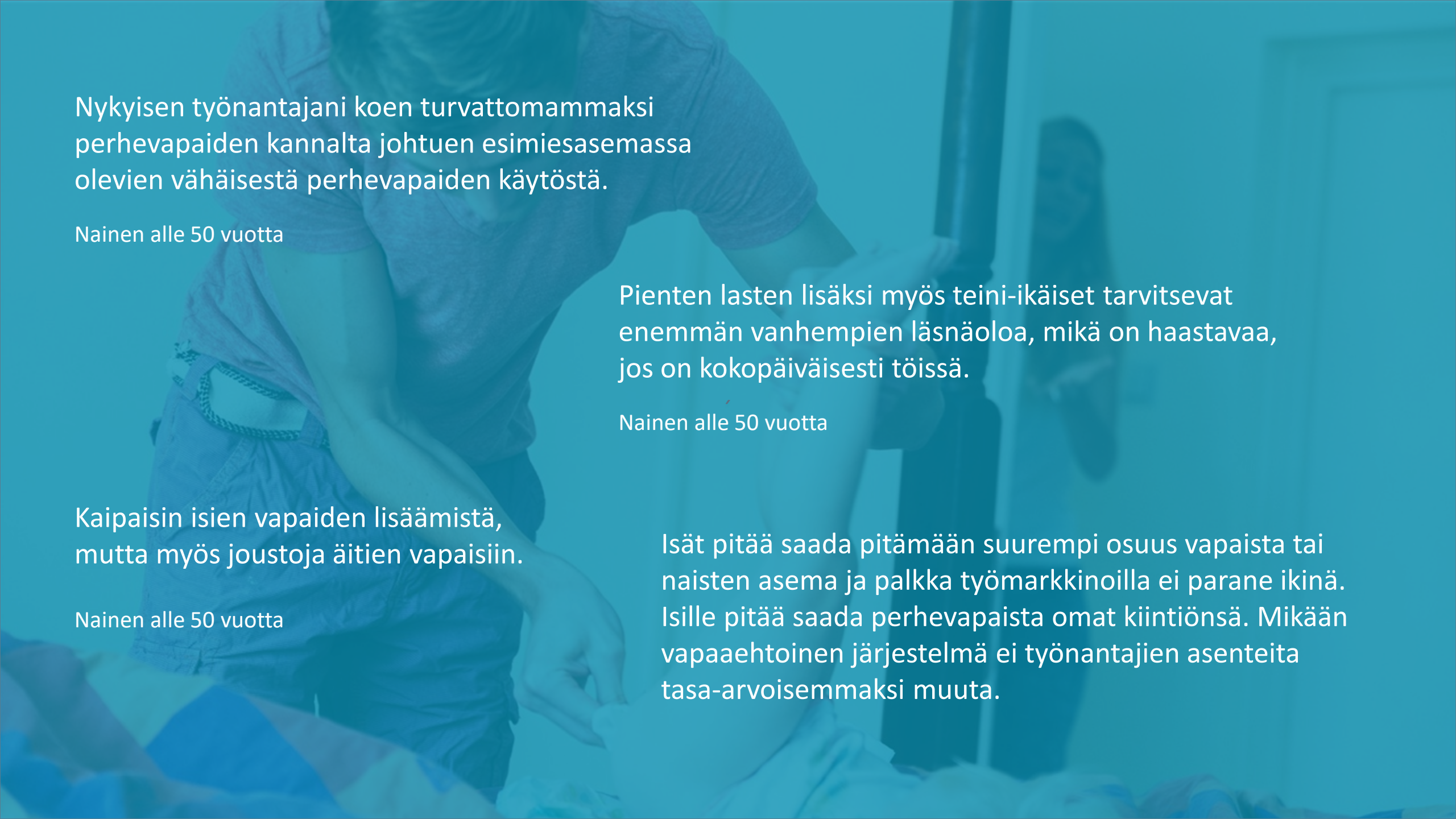
Mies alle 50 vuotta

En vaihtaisi tätä aikaa mihinkään työelämän titteliin tai rahasummaan.

Mies alle 50 vuotta

Pitäisi voida pilkkoa tarvittaessa useampaan osaan, mitä nykyinen järjestelmä mahdollistaa.

Mies alle 50 vuotta

Nykyisen työnantajani koen turvattomammaksi perhevapaiden kannalta johtuen esimiesasemassa olevien vähäisestä perhevapaiden käytöstä.

Nainen alle 50 vuotta

Pienten lasten lisäksi myös teini-ikäiset tarvitsevat enemmän vanhempien läsnäoloa, mikä on haastavaa, jos on kokopäiväisesti töissä.

Nainen alle 50 vuotta

Kaipaisin isien vapaiden lisäämistä, mutta myös joustoja äitien vapaisiin.

Nainen alle 50 vuotta

Isät pitää saada pitämään suurempi osuus vapaista tai naisten asema ja palkka työmarkkinoilla ei parane ikinä. Isille pitää saada perhevapaista omat kiintiönsä. Mikään vapaaehtoinen järjestelmä ei työnantajien asenteita tasa-arvoisemmaksi muuta.

A photograph of a man and a young child in a room. The man is standing and holding the child's hand. The child is sitting on a bed. There is a window in the background with plants on the sill. The image has a blue tint.

Perhevapaiden "pelko" vaikuttaa edelleen merkittävästi nuorten insinöörien palkkaukseen, kun puntaroidaan esimerkiksi kahden eri sukupuolta olevan työnhakijan välillä.

Nainen alle 50 vuotta

Pitäisi olla helpompaa tehdä töitä osa-aikaisesti.

Nainen alle 50 vuotta

Olin positiivisesti yllättynyt, että minut palkattiin uuteen organisaatioon, vaativampaan tehtävään ja paremmin eduin suoraan vanhempainvapaalta.

Nainen alle 50 vuotta

Lisätietoa

- Tutkimuspäällikkö Susanna Bairoh, susanna.bairoh@tek.fi, +358 40 775 9118
- Viestinnän asiantuntija Aku Karjalainen, aku.karjalainen@tek.fi, +358 41 436 7506

